

se mu zmerom le mlačne pijače. Mrzli vodi privadi se tele, kedar je že odstavljeno.

Skrbni živinorejci odstavljajo teleta tudi na ta način, da puščajo teletom v 7. tednu le po dvakrat sesati, zjutraj in zvečer, v 8. tednu pa le še po enkrat. Sicer pa ravnaajo tako, kakor smo povedali.

Pri takem odstavljanju ne bo tele izgubilo mlečnega mesa, niti ne bo shujšalo in v rasti zastalo, kakor do sedaj, marveč se bode enakomerno lepo razvijalo in raslo v veliko korist in veselje gospodarju, ter mu bode donášalo za njegov trud in skrb lepših obresti. Ravnajmo tako, in gotovo bomo dobivali boljših dohodkov od govedoreje. Da smo jih potrebni, to čuti sedaj že vsak gospodar, saj nam gre čedalje trše za denar.

**Sejmovi.** Dne 24. januarija v Kostrivnici. Dne 25. januarija v Studenicah in v Slov. Gradci. Dne 28. januarija v Artičah pri Brežicah. Dne 29. januarija pri sv. Juriji na Tabru in dne 31. januarija v Dobovi pri Brežicah

## Dopisi.

**Iz Senarske pri sv. Trojici v slov. gor.** (Občinske volitve.) Pri nas smo bili vrli slovenski rojaki, devet let, zakovani v verige nemčurstva, to pa zato, ker se je malokateri upal zameriti tem, ki so pravi prijatelji nemčurjev. Znali so si le-ti pa dobro pot ogledati, bodi-si z jezikom, ali z obljubami; ali skoro vsem njih pomagačem so potlej obljube po vodi splavale. Ker so se pa sedaj oni mogočnejši bali za svojo čast, za to so na vso moč delali in so se vsakih sredstev posluževali. Pooblastila so povsod beračili in še prè pri nekaterih udovah celo z zvijačo. Kakor nekaj turski paša nad kristjane, tako so prignali vse svoje janičarje na volišče. Akoravno so tu vsi nemškutarji vkup pridrli, nekateri so celo od sv. Trojice in Porčiča jim prihiteli na pomoč; vendar je zmaga naša, ker smo Slovenci stali, kakor skala, proti bučnim viharjem. Tu se zopet razvidi, da preti nemškutariji po vseh krajih pri nas neusmiljeni pogin. Vam, dragi volilci, ki ste se potegovali za narod in pravico, bodi lepa hvala. Mi vsi pa združeni ostanimo, vedno trdni in delujmo na čast svojega roda, ter posnemajmo svoje predde: „vse za vero in cesarja, branit dom in narod svoj!“ Do zdaj se je uradovalo pri nas vse nemško, ali zdaj bo drugači, ker so v odboru, skoro sami slovenski kmeti, no en par Nemcev (?) se je še vsililo, ali ti ne bodo Slovincem zapovedovali. Za župana je izvoljen g. Davorin Križan in prvi svetovalec je g. Davorin Vršič, drugi svetovalec pa g. Lorenc Družovec, sami spoštovanja vredni

slovenski rodoljubi, ki bodo gotovo skrbeli za mir in blagor občine. Ob priliki se bo kaj več slišalo.

**Iz Negove.** (Spomin za novo leto 1890.) Sploh je stara in lepa navada med vernimi Slovenci od nekaj, da si na novega leta dan obilno sreče, zdravja in veselja v novem nastopnem letu voščimo in želimo eden drugemu. Katere pa posebno ljubimo, tem še kaj posebnega v spomin podarimo. Tako smo tudi mi Negovčani storili, da smo prebl. Devici Mariji, patroni naše cerkve in župnije, v večji kinč njene hiše božje nov Križev pot, kakor tudi na stranskih altarjih podobe štirih sv. angeljev, klečečih pred presv. srcema Jezusa in Marije oskrbeli. Po nasvetu našega nam priljubljenega č. g. župnika se je nabrala potrebna svota za ta kinč, pri katerem pa so sami č. g. župnik bili vsem v izgleđ. Križev pot je izvirno delo slikarja Gornika od sv. Petra v slov. goricah, ki nam je tudi cerkev zmalal in tudi veliko podobo na platno, katera predstavlja Kristusa na vrtu Gezemani. Podobe angeljev pa je izdelal g. L. Perko od sv. Trojice s slov. goricah. On nam je v dveh letih že 23 podob za našo cerkev izdelal in se vsemu p. n. cerkvenemu občinstvu priporočal. Podobe sv. angeljev so nam č. g. župnik v nedeljo po novem letu blagoslovili in potem so nam v kratkem govoru vsakemu stanu posebej angelja darovali in nam priporočali, naj bi se zmiraj vsak svojega angelja varha spominjali in se v vseh dušnih in telesnih potrebah njegovemu varstvu izročevali, kakor tudi svojim stanovskim patronom, katerih družbe se bodo tudi letos pri nas ustanovile. Sv. križev pot pa se je drugo nedeljo potem s slovesnostjo blagoslavljal in z odpustki obdaroval. Potrudili so se č. g. O. Gelazij, frančiškan od sv. Trojice, ter so nam v izvrstni pridigi razlagali: začetek sv. križevega pota, kako se naj obiskuje in moli in velike milosti in dobrote sv. križevega pota, katere lahko tudi svojim ljubim rajnim v prid obračamo. Po pridigi se je vršilo blagoslavljanje in ob enem tudi pobožnost sv. križevega pota za vse dobrotnike, kateri so k temu kaj darovali. Z večernicami, po katerih se je zapela zahvalna pesem „Te deum“, se je slovesnost končala. Vsi smo se šteli srečne in zadovoljne in hvalimo Boga, da nam je dodelil to srečo, da zamoremo sv. križev pot spet v naše krasne cerkvice obiskovati. Saj je res sv. križev pot za Najsvetejšim, največji in najdražji zaklad v cerkvi, ki si ga zamoremo v prid obrniti; kakor so nam č. g. v pridigi omenili. — Za velkonočne praznike pa se pripravljamo, da bodemo spet naši ljubi Materi Mariji Negovski kaj za pisanko darovali in to bo nov božji grob. Presveta Trojica in preblazena Devica, daj nam spet srečno teh praznikov ućakati se.

Ložnički.

**Iz Čadrama.** (Novosti novega leta in cerkvenega društva.) Pri nas se poslušalci v praznik novega leta nič manj ali še bolj pazljivo, kakor pri pridigi, kažejo pri označilu novosti preteklega leta v zadevi župnije, posebno še pa cerkvenega društva za novo farno cerkev. Letos se je ta dan naznanilo, da je bilo l. 1889 24 parov poročenih, 80 rojenih, 42 moškega in 38 ženskega spola in med temi 19 nezakonskih, več kakor kedaj v zadnjih 14 letih. Umrlo jih je primerno malo 54 in sicer 22 možkih in 32 žensk. — Naše društvo za pozidanje nove farne cerkve, ki je novega leta den 1889 štelo 1212 udov, šteje jih zdaj 1310 in sicer 885 dobrotnikov, t. j. takih, ki so enkrat ali večkrat več kakor 52 kr. na leto društvu darovali in 425 navadnih društvenikov, ki le 52 kr. na leto vlagajo, pa od domačih društvenikov je pr. l. 380 društvenikov svoje doneske vplačalo. Ti znašajo samo 450 gld. Mal je ta znesek in je deloma uzrok v slabi letini, posebno še pa v tem, da se je pri nas l. jul. 1889 začela bernja za g. župnika in cerkovenika odkupovati. Gospodarji bodo jo težko pobotali, ker bo glavnicna znašala skupaj nad 10.000 fl., za to pa le redki na dva kraja kaj dati zamorejo. Vendar je naše društvo v pret. letu kljub tej overi za več kakor 3000 gld. napredovalo in sicer s tem, da je g. predstojnik za voljo posebnega uzroka mu daroval 50×25 t. j. 1250 gld. in je prejelo blizo 500 gld. vplačanih obresti, potem od tujih dobrotnikov 152 gold, med tem, ko so nam l. 1888 tisti darovali celih 766 gld. Pri prvih 450 gld. ni vštet znesek odišle fužinske gospé Jovane Steinauer, ki nam je pred svojim odhodom še 150 gld. darovala. Ali tudi po rajnih smo prejeli nekatere zneske in sicer po umrlem Kasparju Breznik že prej 30 gld. in zdaj še 170 gld., za umrlo Antonijo Založnik 100 gld., za rajn. Martinom Tajher 30 gld. in ker še za rajn. bogatim Francetom Kunaj, p. d. Mastnjakom razdelitev zdaj ni dognana; za njim še objubljenih darov pričakujemo in smo prepričani, da bo udova Alojzija gotovo dala 500 gld., čeravno nji je bil le 5. del spoznan z otrokom vred, tedaj okoli 10.000 gld., med tem, ko bota sina l. zakona dobila vsaki vsaj 20.000 gld. Upamo, da bota zmislila na naše društvo, kajti kdor Bogu kaj posodi, na boljše obresti vlaga, kakor tisti, ki le vedno več pozemeljskega blaga išče in po tistem poželuje. Ker še več obresti ni vzdignjenih, zato glešta zdaj naše društvo okoli 13.000 gld. med tem, ko je novega leta 1889 imelo le blizo 10.000 gld. Za naše po razmerah neugodne okoliščine smemo tedaj reči Bogu hvala in vsem dobrotnikom za to podporo in za napredek. Ko bi vsi društveniki v letu 1890 svoje obljube izvršili in bogatejši domači in sosedje nas po moči podpirali, mi bi že letos

mogli blizo do 20.000 gld. priti in zato predstojništvo vse prosi, kojim je na tem kaj, da naš lepi kraj tudi primerno lepo cerkev dobi k večji časti Boga in domačim in sosednjim faranom v izveličanje.

**Od sv. Pavla v Sav. dolini.** (Pogreb rajne gospé Zanier.) Pretečeno leto dne 20. dec. ob 6. uri zvečer poklical je mili Bog iz tega sveta blago gospó Lizabeto Zanier, po kratki bolezn, prevideno s sv. zakramenti v 73. letu njene starosti. Pokojnica bila je lepega obraza in čedne postave pa prijaznega obnašanja in dobrotljiva mati ubogim. Njena ponižnost, bogoljubnost in vnetost za čast božjo bile so svetle zvezdice, ki so lesketale nad njeno glavo. Ali tudi v narodnem oziru je bila mila gospa kinč slovenskega naroda. Njega je iskreno ljubila, ter je tudi v djanji rada storila za-nj, kar je bilo v njeni moči. Vse te njene lepe čednosti, vcepila je že mlademu srčku blagega sina. Hvala Bogu, sad tega uživamo že več let na narodni strani mi Št. Pavelski občani. Zato želimo iz srca vsi, da bi nam ga Bog ohranil še prav mnogo let. Pred kakimi 55 leti pričela se je ranjka gospa s svojim blagim možem Matijem Zanier s trgovino pečati in Bog je nju in nju sina pošteno obrt obilno blagoslovil, tako, da sluje sedaj kot marljivi trgovec daleč po svetu. Bila je blaga gospa vsem, posebno pa njenemu sinu, njegovi soprogi in njunim hčerkam tako srčno ljuba in je bila zato nje zguba vsem v obče žalost. Nje sin, g. Norbert Zanier je vse storil, kar je bilo storiti mogoče, da bi svoji preljubljeni mamiki dostojniši pogreb pripravil, in je tudi cerkvi in ubogim v ta namen plemeniti gospod veliko daroval. Na kvaterno nedeljo po večernicah zbrala se je neštevilna množica ljudi domačih in iz sosednjih občin, znancev, prijateljev in sorodnikov, požarna bramba v polnem številu iz tovarne Priboldske in štirje duhovniki. S krasnimi venci okrašeno krsto blagoslovili, so na domu pred hišo Braslovški č. g. dekan, pogrebniški pa so prenesli rakev v cerkev k mrtvaškim molitvam. Po molitvah podal se je ves sprevod z lučicami v rokah za rakvijo proti mirodvorn in mili glasovi vbranih novih zvonov peli so zadnjokrat prav tužno pesem svoji dobrotnici k večnemu počitku. Ginjeno je bilo videti že nekoliko v mraku velikanski sprevod z neštevilnimi lučicami skazajočo zadnjo čast in hvaležnost svoji ljubljenci. Na mirodvoru so po mrtvaških molitvah Braslovški dekan spregovorili nekatere besede o življenji umrle in potem so molili za njo. Nje sin blagi gospod s svojo družino in drugi spremljevalci pa smo se žalovaje razšli vsak na svoj dom. Konečno še želim, naj bi vse gospé in gospodinje po naši mili domovini v vseh čednostih posnemale rajno čednosti polno gospó in

ji ohranile v tem najblažji spomin. Bog ji daj sveti raj uživati vekomaj!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Pogodba o spravi Čehov in Nemcev je gotova. V nedeljo dne 19. januarija so jo podpisali vsi, ki so se vdeležili shoda na Dunaji. Kolikor se sliši, bodo poslej v dež. zboru v Pragi tri skupine: česka, nemška in veleposestniška. Vsa pogodba razglasi se v ponedeljek dne 27. januarija. — Nemškim liberalcem sta najbolj na poti ministra dr. pl. Dunajevski in grof Falkenhayn, prvi, ker je Poljak, drugi pa, ker je katolik in zato bi najraje, da bi njima grof Taaffe dal slovo in potem bi oni njega še trpeli na dalje. Kako so milostivi! — Pri nemških štaj. konservativcih še živi več katol. polit. društev in dež. poslancem služi tako društvo lahko v to, da se seznanjajo z željami svojih volilcev. Msg. Karlon in Kaltenegger se jim vedno predstavljata v tacihi društvih. Dobro je tako. — Na Koroškem dela „bauernbund“ sedaj že čisto v redu na to, da ostane slov. kmet slej, kakor prej tujcu pod peto. Žal, da tega skraja ljudje niso brž izpoznali, sedaj pa je ta „punt“ že precej globoko zaril svoje kremplje tudi v slov. kraje. — Dež. predsednik kranjski, baron Winkler je vzbolal za hripo in je ona sploh po Ljubljani in celo na kmetih veliko ljudi potisnila v posteljo. — V Ljubljani se snuje novo polit. društvo, katero naj obseže celo kranjsko deželo, toda doslej malo kaže, da bode iz tega društva kaj. — Iz Gorice je bila te dni deputacija 3 mož pri svitlem cesarji in sicer za voljo nove železnice, za katero se prepirate dve stranki. Ne ve se, katera da zmaga. — Na Primorji že imajo sedaj vsa znamenja za to, da se jim bliža spomlad. — Novi mestni zastop v Trstu je že pokazal, kako da je avstrijsk. Proti volji c. kr. vlade je namreč sklenil, da se postavi iredentoven Revera, ki je umrl v Rimu, spominek v Trstu in se prenese njegovo truplo v Trst. Sedaj pa je vrsta na vladi! — V Reki dobijo nov, velik kolodvor. Kakor je znano, lasté si Madjari Reko in odtod prihaja, da so njej nasproti še precej darežljivi. — Župan v Zagrebu bode najbrž dr. Milan Amruš, mož, ki zasluzi vse zaupanje mesta. — V drž. zboru v Pešti je v novem času vse bolj mirno in človeka je skorej strah tega miru, kaj se kje ne pripravljajo v „hudo uro?“ — V Galiciji primanjkuje ljudem krme za živino, judje kupujejo konje in kar jim pride pod roke in pod — ceno. Konj se kupi najvišje za 2 gold.

**Vunanje države.** Okrožnica sv. Očeta v Rimu je že izšla in kaže prelepo dolžnosti naše do sv. cerkve pa tudi plačilo tistih, ki se jim ne odtegajo. — Rodbina italij. kralja je

izgubila imenitnega člana, vojvodo Aosta, brata kralja Umberta. Zivel je poslednje leto v Turinu, nekaj časa pa je bil tudi za kralja v Španiji, ali ondi ga ni dolgo trpelo. Umrl je lepo krščanski. — V Španiji vzdiguje republika zopet glavo t. j. ljudje, katerim nikoli ni prav, kar že stoji, radi bi drugo obliko vlade; mogoče da bi pri njej kaj odpadlo za-nje, Upajmo, da najde kraljica - udova še dosta mož, ki obvarujejo državo nesrečne prekucije. — Novo ministerstvo v Madridu sestavlja Sagasta in bode bojda spravljivo. — Boulanger sega sedaj na ljudi, ki jim mrzi do judov. S tem pa ne bode za-nj veliko bolje, kajti na Francoskem je le pičlo malo judov in ljudje še nič ne čutijo, kake da so te pijavke. — V zbornici poslancev v Parizu je bilo zadnji ponedeljek prav živo, celo viharo, vendar pa je v njej večina republikancev in zato obvelja vse, kar hoče vlada. Ali za kako dolgo? — V Belgiji so še slej, kakor prej strike delalcev, posebno teh, ki delajo pod zemljo, in Bog zna, kdo da je v tem več kriv, ali gospodarji ali delalci. — V Nemčiji je isto tako veliko križa za vlado v delalcih, le-ti se ne dajo vgnati, če jih tudi veliko mora vsled tega iz dežele. Novi držav. zbor v Berlinu pa dobi nalogo, da izdela postavo, vsled katere bode vladi mogoče vzdrževati red tudi pri delalcih. To bode pa težko delo! — Na Ruskem se sliši zopet o nihilistih, vsaj zapira se veliko ljudi, tudi častnikov, katerim se podtika, da so z njimi v zvezi. — Bolgarija ima ruski vladi plačati odškodnine vsled zadnje vojske, ali ona se brani plačila. Nam je prav, če se ga ubrani, pa razlogi, na katere se opira, nič niso za to. — Več, kakor siti so v Srbiji Črnogorcev in radi bi jih zopet poslali nazaj v „črne gore“, toda iz lepa to ne gre. — V Carjemgradu je umrl Emin paša, po rodu Nemeec in torej odpadnik. Veliko pa mu menda to ni pomagalo v življenji. — Na otoku Kreta se zopet nekaj kuha in ni nemogoče, da slišimo v kratkem o puntih iz otoka. Žal, da iz punta ne pride nikoli do resnične pomoči za ljudi, ki so je potrebni. — V Afriki se je gledé Samoa in sosednjih otokov dognalo med državami, katerih se to tiče, da ostanejo le-ti potlej sami za-se, in nobena evropska država nima pravice jih nadzorovati. Ta sklep pa kaže, da ga je zavist rodila. Ker ne sme Anglija posesti otokov, zato jih naj ne posede nobena druga!

## Za poduk in kratek čas.

**Škofija in nadduhovnija Ptujška.**

(Dalje.)

Ker so od različnih strani, zlasti pa od duhovščine dohajala vedno bolj žalostna poro-